



**Nina Mizeráková, VII. OA**

---

# **PRIEMYSEL SLOVENSKA**

**HUTNÍCKY  
ENERGETICKÝ  
CHEMICKÝ  
POTRAVINÁRSKY  
PRIEMYSEL**

## HUTNÍCKY PRIEMYSEL

Z analýzy spoločnosti Euler Hermes vyplýva, že v roku 2017 bol ťahúňom slovenského priemyslu práve hutnícky priemysel, a to konkrétne spracovanie ocele. Najväčším podnikom, ktorý zamestnáva skoro 11 tisíc osôb, je **U.S. Steel Košice**. Druhým najväčším je podnik **Slovalco v Žiari nad Hronom**, ktorý vyrába hliník a hliníkové výrobky. Tretím je podnik **Bekaert Hlohovec**, ktorý sa zaoberá okrem iného aj výrobou drôtov a pletív. Štvrtým je podnik **ArcelorMittal Gonvarri** v Senici, čo je servisné centrum pre spracovanie plochých valcovaných výrobkov. **Železiarne Podbrezová** sú piatym najväčším podnikom hutníckej výroby a patria medzi svetových lídrov v produkcii bezšvíkových oceľových rúr. Za zmienku stoja aj tieto podniky: **OFZ** v Oravskom Podzámku – výrobca ferozliatín, **Nemak Slovakia** v Žiari nad Hronom – výrobca zlievárenských výrobkov zo zliatin hliníka, **Cortizo Slovakia** v Novej Bani – výrobca a distribútor hliníkových systémov.

Na území Slovenska sa nachádzajú ložiská palivovo-energetických surovín, no ich množstvo nepostačuje na našu spotrebu a ich ťažba by bola vo viacerých prípadoch nerentabilná. Na Hornej Nitre sa síce nachádzajú ložiská **hnedeého uhlia a lignitu**, ale štát v roku 2023 prestane podporovať túto ťažbu, v rámci snahy znížiť závislosť Slovenska od fosílnych palív. Uhlie sa tak musí dovážať z Česka a Ukrajiny. Na území krajiny sú 3 ložiská **neparafinckej ropy** (Gbely, Gbely B-pole, Šamorín) a ani v jednom z nich sa v roku 2014 neťažilo. Viac boli využívané ložiská **poloparafinckej ropy** (napr. Láb, Jakubov, Lipany, Studienka, Cunín) a **gazolínu** (napr. Láb, Trebišov, Bánovce nad Ondavou). 97 % ročnej spotreby ropy bolo v roku 2014 dovezených z Ruska. **Zemný plyn** sa nachádza v oblastiach Východoslovenskej a Záhorskej nížiny. V porovnaní s rokom 2005 sa ťažba zemného plynu znížila na polovicu.

V minulosti sa vo veľkom ťažili na Slovensku **rudné suroviny** (Banská Štiavnica, Kremnica, Banská Hodruša). Z **nerudných surovín** treba istotne spomenúť ťažbu **vápence**, ktorého ložiská sú napríklad v Tisovci, Jaklovciach a Rohožníku. Pred 20 rokmi sa ťažilo na Slovensku približne 11 miliónov ton **dolomitu** ročne, dnes sa ťažba obmedzila na 4 ložiská – v Rajeckej doline, v Bukovej pri Smolenickom zámku, v Horných Vesteniciach a v Kolačine. Ťaží sa aj **magnezit** v Jelšave, Lubeníku, Košiciach a Hnúšti.

## ENERGETICKÝ PRIEMYSEL

Dva reaktorové bloky v **Atómovej elektrárni Bohunice** a dva v **Atómovej elektrárni Mochovce** dodávajú skoro 54 % elektriny na Slovensku. Vodné elektrárne vyrábajú asi 11 % elektrickej energie a je ich najväčší počet spomedzi všetkých druhov elektrární. Prvé vodné elektrárne boli **MVE Rakovec** na rieke Hnilec, **MVE Krompachy** na Hornáde a **VE Ladce** na Váhu. V období po druhej svetovej vojne sa začali stavať celé skupiny elektrární – napr. vážska kaskáda (**Čierny Váh, Liptovská Mara, Bešeňová, Mikšová, Nosice, Madunice, Kráľová**). Dôležitými sú aj elektrárne **Gabčíkovo, Domaša, Ružín a Dobšiná**. Na území

Slovenska sa nachádzajú 2 tepelné elektrárne – **Elektrárne Nováky** so sídlom v Zemianskych Kostolnoch a **Elektrárne Vojany** v okrese Michalovce. Slovenské elektrárne, a.s., majú už 10 rokov v prevádzke dve fotovoltické elektrárne (v Mochovciach a Vojanoch).

## CHEMICKÝ PRIEMYSEL

Dôležitou časťou chemického priemyslu je spracovanie ropy, ktorú zastupuje finérsko-petrochemická spoločnosť **Slovnaft**. Zástupcami gumárskeho priemyslu sú podniky **Continental** so sídlom v Púchove, **SaarGummi Slovakia** a **ContiTech Vibration Control Slovakia** so sídlom v Dolných Vesteniciach. Podnik **Duslo** v Šali vyrábajúci dusíkaté hnojivá a čpavok a s ním súvisiaca spoločnosť **Istrochem** v Bratislave patria do skupiny **Agrofert** Andreja Babiša. Spoločnosť **Fortischem** (pôvodne Novácke chemické závody) vyrába základné a špeciálne malotonážne chemikálie a spoločnosť **Chemko** v Strážskom zasa produkty anorganickej a organickej chémie, napríklad svetelné stabilizátory. **Chemolak**, sídlia v Smoleniciach, ponúka široký výber náterových látok. Tradičný levický kozmetický podnik **de Miclén** už tretí rok nevyrába kozmetiku na základe rozhodnutia nového vlastníka fabriky – britského farmaceutického koncernu. Podnik sa preorientoval čisto na produkty zubnej hygieny. Vo Svite sídlia spoločnosť **Chemosvit Folie** vyrába obaly pre potraviny a hygienické produkty. Farmaceutický priemysel sídli v Hlohovci (**Saneca Pharmaceuticals** a česká **Zentiva**), v Martine (**HBM Pharma**), v Slovenskej Ľupči (**Biotika**), v Bratislave (**Unimed Pharma**) a v Šarišských Michaľanoch (**Imuna Pharm**). Takisto sa na Slovensku vyrábajú aj zdravotnícke pomôcky, a to v Michalovciach (**Unomedical**) a v Bratislave (**Protetika**). Spoločnosť **GlaxoSmithKline Slovakia** sa angažuje nielen vo farmaceutickom, ale aj v kozmetickom priemysle – známym produktom sú zubné pasty Odol a Paradontax. **Henkel Slovensko** v Bratislave, dcérska spoločnosť Henkel Central Eastern Europe, sa venuje výrobe kozmetických produktov.

## POTRAVINÁRSKY PRIEMYSEL

Potravinársky priemysel je neoddeliteľnou súčasťou slovenskej ekonomiky. V roku 2018 zaznamenal producent mliečnych výrobkov **Rajo** (Bratislava) spomedzi všetkých podnikov v potravinárskom priemysle najväčší zisk – 176 miliónov eur. Druhou spoločnosťou bolo **Nestlé Slovensko** (Bratislava), ktoré ponúka širokú škálu potravín od cukrovínok cez krmivo pre psy a mačky až po dojčenskú výživu. Medzi významné spoločnosti činné v oblasti výroby mliečnych výrobkov patria: **Syráreň Bel Slovensko** v Michalovciach, **Tatranská mliekareň** v Kežmarku, **Zvolenská mliekareň** a spoločnosť **SABI** v Sabinove. Medzi najväčších spracovateľov mäsa patria: **Mecom Group** v Humennom, **Tauris** v Rimavskej Sobote a **Hyza** v Topoľčanoch. Výrobe alkoholických nápojov sa venujú vo Veľkom Šariši (**Plzeňský Prazdroj Slovensko**), v Hurbanove (**Heineken Slovensko**) a v Liptovskom Mikuláši (**St.Nicolaus**). Tradíciu majú aj cukrovary, napríklad **Slovenské cukrovary** v Seredi alebo

spoločnosť **Považský cukor** v Trenčianskej Teplej. Cukrovinky produkuje aj spoločnosť **I.D.C. Holding**, zastrešujúca značky Verbena, Sedita a Figaro, ktorá sídli v Bratislave a jej známymi produktmi sú kakaové oblátky Kávenky alebo máčané oblátky Horalky. Inými predstaviteľmi potravinárskeho priemyslu na Slovensku je nemecký **Dr. Oetker** (výrobky na pečenie, Bratislava) a **Kofola** so sídlom v Rajeckej Lesnej. Spomenúť treba aj ďalších dôležitých výrobcov: **Mäspoma** (koreniny, Zvolen) a **Tate & Lyle Boleraz** (výroba škrobu a škrobových výrobkov, Boleráz).

## ZDROJE

- <https://slovensko.hnonline.sk/1863636-co-sa-stane-keď-slovensko-prestane-tazit-hnedehuhlie>
- [https://www.geology.sk/wp-content/uploads/documents/foto/Rocenka\\_NS\\_2015.pdf](https://www.geology.sk/wp-content/uploads/documents/foto/Rocenka_NS_2015.pdf)
- <https://www.trend.sk/spravy/tazba-dolomitu-rajeckej-doline-ma-zintenzivnit>
- <https://biznisklub.sk/wp-content/uploads/2018/11/Anal%C3%BDza-Hutn%C3%ADcky-priemysel.pdf>
- <https://www.seas.sk/elektrarne>
- <https://www.seas.sk/data/contentlink/cfakepathhydro-power-plants-slovakia-2010-sk.pdf>
- <https://www.sario.sk/sites/default/files/data/sario-chemical-industry-in-slovakia-2019-07-24.pdf>
- <https://www.trend.sk/biznis/levicky-de-miclen-konci-kozmetikou-to-viac-bude-vyrabat-zubnych-past>
- <http://www.energochemica.eu/mapa-nasich-podnikov>
- <https://www.sario.sk/sites/default/files/data/sario-pharmaceutical-and-life-sciences-sector-in-slovakia-2019-07-09.pdf>
- <https://www.sario.sk/sites/default/files/data/sario-food-processing-industry-in-slovakia-2019-10-04.pdf>